

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 361/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. júla 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti IALOMITA s. r. o. „v likvidácii“, Cyrilova 491/7, Bratislava, IČO 45 486 930, zastúpenej advokátom JUDr. Claudom Trelajom, M. R. Štefánika 30, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 36/2018 z 30. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti IALOMITA s. r. o. „v likvidácii“ o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého uznesenia a sťažnostná argumentácia sťažovateľky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 17. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti IALOMITA s. r. o. „v likvidácii“, Cyrilova 491/7, Bratislava, IČO 45 486 930 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 36/2018 z 30. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Vec sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 z 27. mája 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu je v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce prvý senát ústavného súdu pracuje v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Vzhľadom na uvedené bola ústavná sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokovaná v tomto zložení senátu.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Komárno (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 14 C 128/2013 zo 17. októbra 2016 v spore žalobcu

■■■■■ proti žalovanému v 1. rade ■■■■■ a žalovanému v 2. rade ■■■■■ o určenie práva držby určil, že žalobca je oprávneným držiteľom medeného drôtu zabaleného na paletách v počte sedem kusov, ktorý bol zaistený v rámci trestného konania vedeného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Komárno pod ČVS: ORP-14/OVK-KN-2011. Pokiaľ išlo o námietky sťažovateľky ako intervenienta, na tieto okresný súd neprihliadal, pretože neboli vznesené so súhlasom strany, na ktorej intervenient vystupoval.

5. Sťažovateľka podala proti označenému rozsudku okresného súdu odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 15 Cob 30/2017 z 29. mája 2017 odmietol. Krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade nejde o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), a preto je aplikácia § 360 ods. 1 CSP vylúčená.

6. Proti označenému uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením odmietnuté.

7. Sťažovateľka pred ústavným súdom zdôrazňuje, že na základe návrhu z 3. mája 2015 vystupovala v konaní pred okresným súdom ako vedľajší účastník konania na strane žalovaných. Pred okresným súdom argumentovala, že tovar, ktorého vydania sa žalobca domáha, je jej vlastníctvom. Okresný súd však na jej vyjadrenia neprihliadal a nevykonával ňou navrhovaný dôkaz.

8. Sťažovateľka tvrdí, že ak právna úprava podľa Civilného sporového poriadku už viac nepočíta s vedľajším účastníkom konania, mali konajúce súdy povinnosť skúmať, či v jej prípade ide o nútené spoločenstvo. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu namieta, že na jej vec sa mal vzťahovať § 85 CSP, a nie § 84 CSP. Ďalej tvrdí, že v jej veci nebolo možné zmeniť jej postavenie na intervenienta a že o takejto zmene mala byť poučená.

9. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa IALOMITA s.r.o. so sídlom Cyrilova 7, Bratislava, v likvidácii, porušené boli

2. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 Odbo/36/2018 zo dňa 30.4.2018 sa zrušuje a vec mu vracia na nové konanie

3. ... sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie 50 000 Eur...

4. ... sa sťažovateľovi priznávajú trovy právneho zastúpenia v sume € 2.275,59...“

10. Ústavný súd s ohľadom na obsah ústavnej sťažnosti ustálil predmet konania tak, ako je to vymedzené v záhlaví tohto uznesenia.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v jeho judikatúre

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu.

17. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

20. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

21. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

22. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

23. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany

svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy; III. ÚS 331/04, III. ÚS 156/06, II. ÚS 442/2014).

24. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06, IV. ÚS 279/2018).

25. Európsky súd pre ľudské práva k právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru judikuje, že v prípade tohto práva nejde o právo absolútne. Označený článok dohovoru, ktorý súdom ukladá povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, nemožno vykladať tak, že by vyžadoval podrobnú odpoveď na každý argument (rozsudok vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61). Ak je však námietka pre výsledok konania rozhodujúca, vyžaduje si konkrétnu a jasnú odpoveď (rozsudok vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 30).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

26. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením.

27. Ústavný súd nad úvod konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky pôsobí ako celok neurčito, a to napriek tomu, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom.

28. Sťažovateľka pred ústavným súdom v podstate namieta, že na jej prípad sa mal vzťahovať § 84 CSP, nie § 85 CSP a že mala byť o zmene svojho postavenia z vedľajšieho účastníka na intervenienta upovedomená. Na tieto jej námietky najvyšší súd nedal podľa jej názoru dostatočnú odpoveď.

29. Najvyšší súd v napadnutom uznesení k okolnostiam tejto veci a k ich samotnému posúdeniu uviedol: *«18. V predmetnom prípade, žalobca dňa 16.11.2010 obdržal objednávku od spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na zabezpečenie prepravy medených káblov v počte 10 kusov paliet z mesta [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] do mesta [REDAKOVANÉ]. Žalobca ponúkol vykonanie prepravy tretím osobám, prostredníctvom elektronických internetových prepravných databáz, pričom na základe ponuky žalovaného 2/, tohto zvolil za prepravcu tovaru. V zmysle objednávky, osoba konajúca za žalovaného 2/, vykonala nakládku 10 paliet tovaru (medených káblov) na dve nákladné autá v deň nakládky. Tovar na miesto dodania žalovaný 2/ neprepravil, tovar v deň vykládky nevyložil. Náklad bol následne zaistený pre účely trestného konania, z ktorého dôvodu žalobca žiada, aby súd určil právo držby k predmetu prepravy.*

19. *V priebehu konania oznámila obchodná spoločnosť IALOMITA, s.r.o. „v likvidácii“, svoj vstup do konania v tom čase (dňa 4. mája 2015) ako vedľajší účastník na strane žalovaných 1/ a 2/. Keďže žiadna zo strán sporu vstup vedľajšieho účastníka do konania nenamietala, o vstupe vedľajšieho účastníka na strane žalovaných 1/ a 2/ do konania, súd nerozhodoval samostatným uznesením. Po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku dňa 1. júla 2016, spoločnosť IALOMITA, s.r.o. „v likvidácii“, nadobudla v konaní pozíciu intervenienta na strane žalovaných, keďže z jej oznámenia o vstupe do konania bolo možné vyvodit' právny záujem na výsledku konania (§ 81 C. s. p.). Intervenient svoj právny záujem na výsledku konania odvodzoval od tvrdenia, že je vlastníkom medeného drôtu zaisteného v rámci trestného konania Okresným*

riadiateľstvom PZ Komárno, keď tento nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzavretej so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] dňa 23. novembra 2010.

20. Dovolací súd s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/170/2017, zdôrazňuje, že podľa § 423 C. s. p., je intervenient oprávnený podať dovolanie len v tom prípade, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo. Vychádzajúc z ustanovenia § 84 C. s. p., intervenient tvorí so stranou nerozlučné spoločenstvo v zmysle § 77 C. s. p. vtedy, ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre intervenienta záväzný. Záväznosť rozsudku upravuje Civilný sporový poriadok v ustanovení § 228 ods. 1, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Uvedené ustanovenie tak odkazuje na určité výnimky, kedy sa záväznosť rozsudku nevzťahuje len na strany konania ale aj na iné subjekty, ktorými môže byť aj intervenient...

21. Z obsahu spisu nevyplynuli žiadne také skutočnosti, ktoré by na základe osobitného predpisu, zakladali záväznosť rozsudku pre intervenienta, a teda ktoré by zakladali medzi ním a žalovanými, na strane ktorých vystupoval, nerozlučné spoločenstvo. Z tohto dôvodu, intervenient nebol osobou oprávnenou na podanie dovolania a dovolací súd preto jeho dovolanie ako podané neoprávnenou osobou, podľa § 447 písm. b/ C. s. p., odmietol.

22. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že nemohol vzhliadnuť na námietku dovolateľa, ktorou poukázal na to, že do konania vstúpil ešte ako vedľajší účastník podľa § 93 Občianskeho súdneho poriadku, pretože dovolacie konanie sa spravuje podľa zákona účinného v čase podania dovolania, ktorým zákonom je Civilný sporový poriadok, ktorý sa riadi procesnou úpravou opísanou vyššie v bodoch 15 a nasl. tohto rozhodnutia.»

30. Ústavný súd sa po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia presvedčil, že najvyšší súd dal na námietku sťažovateľky o aplikácii § 85 CSP relevantnú a dostatočnú odpoveď, keď okrem iného poukázal na skutočnosť, že sťažovateľka pred všeobecnými súdmi nepreukázala, že by v jeho prípade išlo o nerozlučné spoločenstvo podľa § 84 CSP.

31. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky o tom, že mala byť upovedomená o zmene svojho postavenia z vedľajšieho účastníka na intervenienta, ústavný súd konštatuje, že z predložených dokumentov nevyplýva, že sťažovateľka by túto svoju námietku uplatnila v konaní pred najvyšším súdom, ktorý napadnuté uznesenie vydal.

32. Ústavný súd stabilne judikuje, že ak sťažovateľ nevyužije možnosť súdneho prieskumu danej otázky v konaní pred všeobecnými súdmi, všeobecné súdy nemôžu nahradiť jeho procesnú aktivitu svojou vlastnou. Ústavný súd, tak ako to už bolo uvedené, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou a nemôže nahrádzať úlohu všeobecných súdov. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (IV. ÚS 266/08, II. ÚS 462/2012, III. ÚS 115/2016 I. ÚS 222/2018).

33. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o porušení čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že čl. 1 ods. 1 ústavy má charakter všeobecných ústavných princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Označený článok ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 303/2010, IV. ÚS 308/2011, IV. ÚS 150/2018, I. ÚS 191/2019).

34. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde ako návrh, na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc (bod 31 tohto uznesenia) a podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

35. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu